

תאריך עדכון: 01/09/19

פסיכולוגיה ארגונית- מבוא

93-255-03

ד"ר קוה דביר

סוג הקורס: בחירה

שנת לימודים: תש"פ **מסטר:** ב' **היקף שעות:** 1 ש"ש

דואר אלקטרוני: יימסר בכיתה.

שעות-קבלה: בתיאום מראש.

אתר הקורס באינטרנט: באמצעות מערכת "למידה" (Moodle) *.

<http://lemida.biu.ac.il>

* הסבר יינתן בתחילת הקורס!

א. מטרת הקורס:

1. להקנות לסטודנט היכרות כוללת עם סוגיות מרכזיות הקשורות להבנת הפסיכולוגיה שבניהול העובדים בארגונים.
2. לדון במושגים מרכזיים ועכשוויים בפסיכולוגיה ארגונית ברמה התאורטית והמחקרית.

ב. תוכן הקורס:

במסגרת הקורס תוצגנה התאוריות המרכזיות ומושגי המפתח כיום בתחום של פסיכולוגיה תעשייתית, פסיכולוגיה חיובית, פסיכולוגיה ארגונית ומשאבי אנוש. באופן מפורט יותר הקורס יעסוק בנושאים הבאים (הטבלה מתייחסת ל12 יחידות לימוד אשר בפועל ילמדו בצורה מרוכזת במפגשים כפולים של 4 שעות בכל פעם):

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' המפגש	נושא השיעור	מטלות
1	הנחת עקרונות היסוד - תשתית מושגית לפסיכולוגיה ארגונית וניהול המשאב האנושי; תורת המערכות וחוקים החלים על ארגונים כמערכות מורכבות; מחקרי משיגן ומודל T/P; אפקטיביות ויעילות ארגונית; בירוקרטיה אידיאלית מול פגעיה במערכות ציבוריות בארץ; מודלים של למידה ארגונית.	קריאה של פרקים 1-2 מתוך הספר התנהגות ארגונית, כרך א', האוניברסיטה הפתוחה.
2	שיטת פרופ' יצחק אדיג'ס לניהול ובניית צוותי עבודה יעילים; מודל הטווח המלא של המנהיגות; מחקריו של ג'ים קולינס – מנהיגות מדרגה 5.	קריאת מאמר של באס ואבוליו (1990), "מודל הטווח המלא של המנהיגות". יועלה למודל, ומופיע מטה בבבליוגרפיה.

<p>קריאת מאמר בנושא התנהגות ארגונית חיובית Luthans, F. & Youssef, C. M. (2007), pp. 774-795 . יעלה למודל, ומופיע מטה בבבליוגרפיה.</p>	<p>עקרונות הפסיכולוגיה החיובית ושילובם בארגונים; חקר מקרה - מחקר שנערך להחדרת הפסיכולוגיה החיובית ביחידה צה"לית.</p>	<p>3</p>
<p>קריאת פרק 7 מהספר התנהגות ארגונית, כרך ב', האוניברסיטה הפתוחה.</p>	<p>שחיקה ולחצים בעבודה - קונפליקט עבודה-משפחה; קונפליקט לימודים-עבודה וקונפליקט תחביבים/ עבודה/משפחה; חיבוריות לעבודה אחרי שעות העבודה; עבודת היעוץ – הבנה בסיסית של תיאוריות אשיות ואפיון הנועץ; התערבות ותהליכי שינוי בארגון – מודלים להתערבות של קורט לוין ועוד.</p>	<p>4</p>
<p>קריאת פרק 8 מהספר התנהגות ארגונית, כרך ב', האוניברסיטה הפתוחה.</p>	<p>תרבות ארגונית - התנהגות אזרחית ארגונית והתנהגויות לא נאותות; תיאוריית LMX – איזון במערכת היחסים בין המנהל לעובדים; בסיסי כוח וצורות השפעה בארגון.</p>	<p>5</p>
<p>מטלה לבית: קריאת מאמר הכנה להרצאת האורח.</p>	<p>הרצאת אורח- מנהל בכיר או מנהלת משאבי אנוש מהתעשייה, בכפוף לאישור; סיכום הקורס וחזרה לבחינה</p>	<p>6</p>

ג. דרישות קדם:

אין

ד. חובות/דרישות/מטלות:

1. השתתפות בכל ההרצאות
2. קריאת החומר הביבליוגרפי (כרקע לדיון לקראת כל שיעור)
3. בחינה הכוללת הרצאות וחומר ביבליוגרפי

ה. מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי): בחינה מסכמת – 100%

ציון עובר - 60 %

ו. ביבליוגרפיה:

קריאת חובה:

אבוליו ברוס (2009). הטווח המלא של המנהיגות-בדרך להעלאת האפקטיביות של היחיד, הקבוצה והארגון, מתוך מנהיגות ופיתוח מנהיגות הלכה למעשה, פרק ג', של גונן, א', וזכאי א', הוצאת משרד הבטחון.

בר-חיים, א. (2002). *התנהגות ארגונית*, כרך א'. יחידות 1-4, חוץ מעמודים 89-110. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה.

שמור לפי בר-חיים.הת (551935) וגם משאב אלקטרוני- הגישה לטקסט מלא מותנית ברישום לאתר "פאר" של האוניברסיטה הפתוחה (1191877)

בר-חיים, א. (1994). *התנהגות ארגונית*, כרך ב'. יחידות 7-8. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה.

Luthans, F. & Youssef, C. M. (2007). Positive organizational behavior in the workplace: The impact of hope, optimism and resilience. *Journal of management*, 33, 774-795. DOI: 10.1177/0149206307305562.

חומר משלים כרשות:

סמואל, י. (1990). ארגונים, מאפיינים, מבנים ותהליכים, חיפה: הוצאת הספרים של האוניברסיטה.
658 סמו.אר תש"ן (132896)

סמואל, י. (2010). פתולוגיה ארגונית, חיייהם ומותם של ארגונים. חיפה: הוצאת הספרים של האוניברסיטה וידיעות ספרים.

רז, א. (2004). תרבות ארגונית ככלי ניהולי: אפקטיביות ארגונית וניהול משאבי אנוש, תרבות ארגונית, עמ' 79-91. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה.
שמור לפי רז.תרב (594364)

שפירא עמוס (2019). הראש, הסוליות והנשמה, סוגיות מעשיות בניהול ובמנהיגות. הוצאת כנרת זבם דביר.

Armstrong, A. (2009). *Armstrong's handbook of human resource management practice*, 11th ed. Kogan Page: London & Philadelphia.

אין, אך נגיש אלקטרונית:

http://www.academia.edu/1418840/ARMSTRONGS_HANDBOOK_OF_HUMAN_RESOURCE_MANAGEMENT_PRACTICE

Kolb D., Osland, J.S., Rubin, I.M., (2008) 8th ed, *Organizational Behavior*, New Jersey: Prentice Hall.

מהדורה 6 (1995) - 158.7 KOL ס6 (285066)

מהדורה 7 (2001) בספרייה ללימודי מידע- 158.7 KOL ס7 [שמור] (463718)

Landy, F. (1989). *Psychology of work behavior*. Pacific Grove: Brooks/Cole.

שמור לפי LAN (114562)

Tziner, A. (2002). *Human Resource Management and Organization Behavior: Selected Perspectives*. Hampshire: Ashgate. Cp5; Organization Staffing Methods and Instruments, pp127-223.

שמור לפי TZI (534272)

Van Dyck, C., Frese, M., Baer, M., & Sonnentag, S. (2005). Organizational Error Management Culture and Its Impact on Performance: A Two-Study Replication. *Journal of Applied Psychology*, 90 (6), 1228-1240.

כתב עת אלקטרוני (154947)

Wright, P. M., & Snell, S. A. (1998). Towards a unifying framework for exploring fit and flexibility in strategic human resource management. *Academy of Management Review*, 23 (4), 756-772.

כתב עת בספרייה לכלכלה וגם אלקטרוני (114169)

ז. שם הקורס באנגלית:

Introduction to Organizational Psychology.